# GAZETA KRAKOWSKA

N.ro 84.

W NIEDZIELĘ DNIA 21. PAŹDZIERNIKA 1810.

*Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu. W Pałacu Naszym w Dreźnie d. 28go miesiąca Lipca roku* 1810.

FRYDERYK AUGUST

Z Bożey Łaski Król Saski, Xiążę Warszawski &c. &c.

Chcąc zapewnić wpływ produktow do Woyskowych magazynow *in natura* przez Seym oznaczonych, na wniesienie Ministra Spraw Wewnętrznych i po wysłuchaniu Naszey Rady Stanu, postanowiłśmy i stanowiemy co następuie.

Art. 1. Minister Spraw wewnętrznych podaie corocznie Radzie Stanu przed zaczęciem każdego etatowego roku, wykaz repartycyi na Departamenta tey ilości produktow, iaka, stosownie do Prawa Seymowego w naturze dostarczyć się powinna. Po zatwierdzeniu tey repartycyi przez Nas Króla, Minister Spraw wewnętrznych przesyła ią Prefektom, i zwołuie Rady Departamentowe, do sporządzenia rozkładu na powiaty wypadaiącey ilości na Departamenta.

Art. 2. Sporządzoną na Powiaty przez Radę Departamentową repartycyą, każdy Prefekt przesyła Podprefektom, i zwołuie Rady powiatowe, które [wypadłey na Powiat] ilości czynią rozkład na Kontrybuentow, stosownie do przepisow §. 58 Dekretu Naszego 7 Lutego 1809 roku.

Art. 3. W przypadku nagłym, lub niezjechania się w przepisanym komplecie, albo opoźnienia się Rad Departamentowych i Powiatowych, Rada Prefekturalna czyni rozkład w Departamencie na Powiaty, a Podprefekt w Powiecie na Kontrybuentow.

Art. 4. Nasz Minister Woyny, dwa razy do roku, to iest: przed 1wszym Maia i przed 1wszym Listopada, przesyła Ministrowi Spraw wewnętrznych desygnacyą, wiele na półroczne uprowidowanie magazynow potrzebuie żywności i furażow, i w które mieysca.

Art. 5. Minister Spraw wewnętrznych od Ministra Woyny otrzymawszy powyżey wzmiankowaną desygnacyą, wyznacza, które Departamenta, do których magazynow, i w iakim czasie, tudzież w iakiey ilości swe produkta odstawić maią. Takowe wyznaczenie Naszemu Ministrowi Woyny kommunikuie, a Prefektom uskutecznienia odstawki produktow z ich Departamentow wypisanych,

polecę.

Art. 6. Prefekci odebrawszy od Ministra Spraw wewnętrznych zalecenia dostawienia produktów z swych Departament w, wyznaczaią, które Powiaty, do których magazynow i w iakim czasie, tudzież w iakiey ilości produkta odstawić maią, kommunikuią oraz takowe wyznaczenie Inspektorom dywizyonalnym okręgow, w których *respective* ich Departamenta leżą, a Podprefektom zalecaią dopilnowanie uskutecznienia odstawki z ich Powiatow przypadaiącey.

Art. 7. Podprefekci uwiadomieni od Prefektow o mieyscach, w które produkta z swych Powiatow dostawiać maią, wyznaczaią, które Gminy i Kontrybuenci do których magazynow i w iakim czasie, tudzież w iakiey ilości produkta odstawić maią; a zaleciwszy odstawkę tymże Gminom i Kontrybuentom, kommunikuią swe wyznaczenie dozorcom tych magazynow, do których produkta z ich Powiatow przez Prefektow są przeznaczone.

Art. 8. Każdy Kontrybuent obowiązany iest dostawić własnym kosztem do magazynu sobie przez Podprefekta wskazanego ilość produktow na siebie wypadłą.

Art. 9. Od woli Kontrybuentow zależy, produkta swe bądź lądem bądź wodą, w naturze lub przez Liwerantow w mieysca sobie oznaczone dostawić.

Art. 10. Kontrybuenci do przewożenia produktow tak przez siebie czy w naturze czy przez Liwerantow odstawianych, z iednego do drugiego magazynu przewozić nie są obowiązani: i dla tego postanowiliśmy w artykule 26. Dekretu Naszego pod dniem dwudziestym osmym miesiąca Lipca roku bieżącego wydanego, że w przypadku potrzeby takowego przewożenia, koszta na uskutecznienie onego, z funduszow Dyrekcyi żywności użytemi bydź powinny.

Art. 11. Każdy Prefekt powinien bydź przez Ministra Spraw wewnętrznych uwiadomiony sześcią tygodniami wprzód o mieyscu i dniu, w których Produkta z iego Departamentu odstawianemi bydź maią. Przez ten przeciąg czasu Prefekt w siedmiu dniach stosowne roześle zlecenia do Podprefektow, ci w piętnastu dniach do Kontrybuentow, z oznaczeniem im mieysca i terminu odstawki, który nie może bydź krótszy nad dni dwadzieścia. W gwałtownych iednak i nagłych wypadkach, w miarę okoliczności i sposobności, czas poprzedniego ostrzeżenia skróconym bydź może.

Każdy Kontrybuent odbieraiąc rozkaz dostawki, ma bydź zarazem uwiadomiony, wiele ieszcze od niego produktow należy, na uzupełnienie ilości z całoroczney repartycyi od tegoż Kontrybuenta przypadaiącey.

Art. 12. Przy każdym wpływie produktow od Kontrybuentow do magazynow dostawianych, powinien bydź przytomny Urzędnik lub Obywatel, na ten koniec od Prefekta lub Podprefekta wyznaczony; który postrzegać będzie, ażeby Kontrybuenci, wypadaiącą na każdego ilość, do Magazynu wnieśli.

Art. 13. W przypadku sprzeczki względem gatunku produktow przystawionych, powinni bydź przywołani biegli przysięgli, którzy osądzą, czy produkta maią bydź do magazynu przyięte; a na ich zdaniu, tak Kommissarz woienny iako i dostawca, od Władzy cywilney wyznaczoney przestać powinni.

Art. 14. Gdyby zaś sprzeczka była o miarę i wagę, lub o długie przytrzymanie podwod, na ten czas władza mieyscowa Administracyyna wszczęty spór rozsądzi, i wywód słowny spo ządziwszy, do Inspektora dywizyynego odeśle.

Art. 15. Kontrybuenci lub za nich odsta-

wiaiący liweranci, zyskawszy od dozorcow magaz. nowych kwity z dostawionych przez siebie produktow, z podpisem Kommiisarza woienaego lub iego zastępcy, obowiązani są dla usprawiedliwienia swego, złożyć takowe u właściwego Podprefekta. Podprefekt zaś nawzaiem Kontrybuentom kontrakwity, a z złożonych u siebie ułoży z całego Powiatu tabellę, ktorey ieden exemplarz przesyła dozorcy magazynowemu, stosownie do artykułu 39 dekretu, Dyrekcyą jeneralną stanowiącego, drugi zaś exemplarz Prefektowi wraz z kwitami odeśle. Każdy zaś Prefekt uformuie tabellę odstawki z całego Departamentu, i przy załączeniu kwitow, takową Ministrowi Spraw wewnętrznych prześle. Nakoniec Minister Spraw wewnętrznych ułoży ogólną całego kraiu tabellę usprawiedliwiaiącą odstawienie produktow wyznaczonych, i Nam Królowi przez Radę Stanu przy swym odeśle rapporcie. Podprefekt Prefektowi w przeciągu tygodni sześciu, Prefekt Ministrowi Spraw wewnętrznych w przeciągu tygodni ośmiu, po upłynionym terminie do odstawienia produktow wyznaczonym, takową tabellę nadesłać powinien. Minister Spraw wewnętrznych zaś, wspomniony rapport Nam Krolowi co półroku podawać będzie.

Art. 16. Odtąd odstawiać się maiące za Dekretami Naszemi z kraiu nowo wcielonego produkta, usprawiedliwiane będą w ich odstawce w sposobie, artykułem 15tym ninieyszego dekretu przepisanym.

Art. 17. Ponieważ w artykule 27 Dekretu Naszego w dniu 28 Lipca r. b. wydanego postanowiliśmy, iż gdyby który z Depatamentow, Powiatów, Gmin lub Kontrybuentow, w czasie od Ministra Spraw wewnętrznych przepisanym, do wyznaczonych sobie magazynow, nakazanych nie dostawił produktow, że te na konto iego przez liwerantow dostawione będą; przeto w takim przypadku, upoważniamy Prefektow i Podprefektow, aby należą dla liwerantow summę, na Kontrybuentow niedostawiaiących, w proporcyi od nich należących produktow, i podług ceny przez urzędową przyiętey, rozłożyć, i te od Kontrybuentow ściągnąć, stosownie do wyżey wzmiankowanego artykułu powyższego Dekretu.

Art. 18. Prefekt lub Podprefekt odpowiedzialnym iest, gdyby przez spóźnione Kontrybuentow obwieszczenie, był przyczyną niedostawienia na te minie wyznaczonym produktow.

*Urządzenia przemiiaiące.*

Art 19. Minister Spraw wewnętrznych zaleci Prefektom, ażeby ułożyli rachunek wszelkich dostarczeń produktow do magazynow woyskowych od 1 Października 1808 do ostatniego Września 1809. Takowy rachunek udowodniony kwitami Magazynierow lub kommend woyskowych, Prefekci nadeślą Ministrowi Spraw wewnętrznych, który wyrachowawszy, iakie w którym Departamencie pozostały zaległości, z repartycyi owczesney pochodzące, wraz z powodami i dokładnem rzeczy wyiaśnieniem, Nam Królowi rapportować będzie, dla wydania w tey mierze Nayważszey Naszey decyzyi.

Art. 20. Co się zaś tycze produktow od 1 Października 1809, z sześciu dawnych Departamentow, na mocy seymowey uchwały do Magazynow wpłynąć powinnych względem tych podany Nam bydź ma rapport od Ministra Spraw wewnętrznych, stosownie do przepisow w artykule 15 ninieyszego Dekretu umieszczonych.

Art. 21. Produkta na kray nowo wcielony rozłożone przed 1szym Stycznia r. b. do magazynow wpłynione i spotrzebowane, maią bydź przedmiotem Kommissyi, do odebrania rachunkow z tegoż kraiu, przez nas wy-

zaleczoney.

Art. 22. Względem zaś tych produktow, które Nasz Minister Spraw wewnętrznych; na kraie nowo wcielone, w moc Dekretu Naszego d. 31 Stycznia r. b. na pięć miesięcy od 1 Stycznia do ostatniego Maia r. b rozpisał, ma bydź przez bony i Borderaux i kwity Magazynierow udowodniono: iż takowe produkta, w ilości rozkładem oznaczoney, do magazynow dostawione, i przez woysko skonsumowane zostały. Minister Spraw wewnętrznych sporządzić każe obrachunek z tego czasu, a zaległości, iakieby się stąd na Powiatach okazały, do magazynow ściągnąć zaleci.

Dopełnienie tey Naszey woli, Naszem Ministrom Spraw Wewnętrznych i Woyny, a umieszczenie w dzienniku Praw, Naszemu Ministrowi Sprawiedliwości polecamy.

(Podp.) *Fryderyk August.*
(L.S.) przez Króla

Zgodno z oryginałem *Minist. Sekr. Stanu.*
*J. Łuszczewski, M. S. W.* *Stanisław Breza.*
*Zastęp. M. S.*
(L.S.) Zgodno z oryginałem
*Ant. Joneman,* *Minister Sekr. Stanu*
*Sekr. Jeneralny.* *Stanisław Breza.*

*Z Fontainebleau d. 30. Września.*

Wczoray było polowanie na jelenie, które poprzedziło wielkie śniadanie na wzgorku. Na trawniku zastawiono paradny stoł z sreber; siedzieli u niego Nayiaśnieysi Cesarstwo, Xiężęta, Xiężniczki i damy dworskie. Wiele osób z okolic przypatrywało się temu wieyskiemu bankietowi. W wieczor była na tuteyszym teatrze reprezentacya traiedyi śmierci Cezara.

Przybyli tu Xiężęta Benewentski, Kadorski i Gaety.

Dziś słuchał J. C. K. Mość mszy w kaplicy pałacu; Kardynał Fesch siedział po prawey stronie Cesarza. Po mszy złożona została rada ministrow.

*Z Paryża d. 2. Października.*

Onegday przedstawiony był J. C. K. Mci przez Xcia Arcykanclerza państwa mianowany Ministrem sekretarzem W. Xstwa Bergskiego Senator, Hrabia Roederer, i wykonał przed J. C. K. Mcią przysięgę wierności.

Jenerał Caulincourt, brat Xcia Wincency, ambassadora naszego w Petersburgu, mianowany został przełożonym paziow J. C. K. Mci.

Minister policyi, Xiążę Rovigo, poiechał także do Fontainebleau.

Dziennik państwa wyraża pod d. 25 Września: "Nayiaśnieyszy Cesarz i Nayiaśnieysza Cesarzowa, która pod swoim sercem nosi nadzieię narodu i kosztowny zakład trwałości państwa, zaszczycili wczoray obecnością swoią teatr opery.,,

Senator, Jenerał d'Haroville, mianowany został rządcą pałacu Tuilleries.

Do Hawru przybyła między innemi statkami łodź z dwiema zbiegami od legii Hanowerskiey z Anglii.

Następca tronu Szwedzkiego, Xiążę Pontekorwo i iego Małżonka opuścili Paryż i udali się do Morfontaine, dla pożegnania się z Królową Jmcią Hiszpańską, siostrą Xżny Jmć Następczyny, skąd dziś lub iutro udadzą się w podroż do Szwecyi.

*Z Neapolitańskiego obozu przy Piale d. 8. Września.*

Nieprzyiaciel nabawiony został dzisieyszey nocy wielką trwogą. Rozpoznawcze łodzie i 2 statki Królewskiey gwardyi wysadziły na ląd w południowey części miasta Messyny 25 grenadyerow. Całe woysko Angielskie uchwyciło oręż i znaki na trwogę zapowiadały wyladowanie nieprzyiaciela. Sta-

ki nasze wystrzeliły kilka razy do nieprzyiaciół, zabrały spokoynie żołnierzy i powróciły do swego stanowiska. Nieprzyiacielskie statki wybiegły z portu i strzelały na pamięć do mieysca wylądowania.

*Dnia* 11 *Września.* Król chcąc nieprzyiaciela powtornie zatrwożyć, rozkazał wczoray rano przewozowym statkom z woyskiem i dywizyi armatnych łodzi pod dowodztwem Kapitana Carraciolo popłynąć do Pantimele. Jakoż ściągniona została w to mieysce uwaga nieprzyiaciela: przybył tam z dwiema liniiowemi okrętami o 74 działach, z iedną korwetą, iednym bombowym i 35 armatnemi statkami; trzykrotnie uderzał na nasze statki i przeszło 6000 razy wystrzelił. Musiał iednak oddalić się, gdy kilka iego większych okręt w us kodzonych zostało i ieden z nich linami do Messyny ciągniony bydź musiał. Niektóre z bark naszych uszkodzone cokolwiek zostały i 12 naszych ludzi zostało zabitych lub ranionych.

*Z Florencyi d.* 21. *Września.*

Munieypalność nasza dała z powodu szczęśliwego powrotu Wielkiey Xżny Jmć naszey z Paryża d. 16 b. m. wielką ucztę w Kasino dobrego humoru, którą wielka Xżna Jmć dwugodzinną swoią bytnością zaszczyciła i z rożnemi osobami tańczyła.

*Z Medyolanu d.* 22. *Września.*

Dzisieysza rządowa nasza gazeta ogłosiła dwa Cesarskie wyroki pod d. 12 Września w St. Cloud wydane. Mocą pierwszego Minister wewnętrzny użyć ma 150,000 lirow na zachęcenie rozkrzewienia bawełny w królestwie Włoskim. Przez drugi zapewniono iest 4 mieszkańcom rzeczonego królestwa 50.000 lirow nagrody, którzy do 1 Czerwca 1811 naywiększą ilość cukru z jagod winnych wyrobią. Każdy musi iednak naymniey 5000 kilogramow wyrobić, i proby cukru do Paryża przesłać.

*Z Korfu d.* 17. *Sierpnia.*

Gazeta tuteysza, która wychodzi razem w 3 ięzykach Francuzkim, Greckim i Włoskim, zawiera mocną odezwę naszego senatu do mieszkańcow wyspy Paxo, (iedney z grona wysp Jońskich) w którey wezwani są przysłać deputacyą do Korfu i prosić o przebaczenie za buntowniczy swóy postępek, ieżeli nie chcą wystawić się na surową karę.

*Z Londynu d.* 18. *Września.*

( *Z Monitora.* )

Dowiaduiemy się z Petersburga, iż wielkie zaszły tam odmiany. Strona Francuzka utraciła wszelki wpływ, a przeciwna wzięła nad nią zupełną górę. Listy donoszące o tem są bardzo świeże, pod d. 30 Sierpnia. Obranie Bernadottego następcą tronu Szwedzkiego sprawiło tę odmianę, i w wszystkich częściach woyskowego wydziału panuie naywiększa czynność, aby na każdy wypadek bydź w gotowości. Na granice posłano iuż znaczny korpus woyska. — Nie dokładne było doniesienie, iakoby Francuzi mieli tylko w Polszcze 25,000 woyska. Doniesienie to gruntowało się na fałszywem podaniu rządu Francuzkiego. W Polszcze znayduie się 50,000 woyska i tyleż w północnych Niemczech, które za pierwszym znakiem poyść przeciw Rossyi mogą. — Alexander postrzegł się nakoniec w iak niebespiecznem znayduie się położeniu; mowią nawet, iż w celu zawarcia pokoiu, podpisany został rozeym między Hrabią Kamińskim i W. Wezyrem. Też listy dodaią, iż wydany został rozkaz do zawieszenia sekwestru na okręty i ładunek z Teneryffy. (*)

Mowią, iż oprocz urazy, którą Rossya

---

(*) Przypisek Monitora. *Nowiniarze Angielscy zawsze są sobie wierni. Radość, którą*

ma z powodu obrania Bernadotte i obawy o Finlandyą, chce ieszcze Napoleon wszystkie Rossyyskie porty woyskiem swoim osadzić. — Dziś rano nadeszły listy pod d. 8 b. m. z Gotenburga. Podług iednego z nich nadszedł tam rozkaz, aby wszelką własność Angielską przytrzymano. Rozkaz ten z Sztokholmu nadeszły przypisać należy wpływowi Francuzkiego Ambassadora. (*)

*Z Londynu d. 24. Września.*
*(Z Monitora.)*

Hollenderska osada Amboyna, iedna z wielkich wysp Moluckich, opanowana została d. 19 Lutego przez oddział artyleryi z Madras, przez Europeyskie pułki teyże prezydencyi i 300 morskich żołnierzy z fregat J. K. Mci Dower, Kornwalis i Sawrany. Też woyska uderzyć miały na Banda. Posłano im posiłki z Madras.

Z konwoiu na Baltyckie morze płynącego rozbił wicher kilka okrętow. Nie prawda iednak, iakoby zatopiło się 35 statkow.

Papiery rządowe spadły dziś rano bardziey ieszcze.

*Z Londynu d. 24. Września.*
*(Przez Francyą.)*

Wczoray rozeszła się pogłoska, iż zaszła walna bitwa między Lordem Wellington i Marszałkiem Massena, i po krwawey rozprawie ostatni zniewolony został cofnąć się z swem woyskiem. Doniesiono to w liście z Liwerpoolu, i piszący powziął tę wiadomość z Dublina, gdzie przywiozł ią kapitan przybyłego we dwa dni z Oporto okrętu. Jakkolwiek mało zasługiwała ta wiadomość na wiarę, korzystali iednak z niey spekulanci papierami, dodaiąc do niey różne okoliczności, aby dopiąć swoiego zamiaru zniżenia papierow. Od nich wyszła także pogłoska o zagrożeniu wyspy Helgoland; przybyła iednak z tey wyspy d. 16 b. m. do Jarmut fregata Aimable zapewnia, iż do tego czasu nie pokazała się tam żadna nieprzyiacielska wyprawa.

Wczoray zgromadzili się dyrektorowie Angielskiego banku, dla oznaczenia tego rocznego zysku, i po niejakim naradzeniu oznaczono go na 5 od sta. Dyrektor banku, P. Jackson, korzystaiąc z tey okazyi, zbiiał zdanie wyznaczoney Kommissyi do doyścia przyczyny wysokiey ceny pieniędzy, dowodząc, że nie papiery spadły, ale cena złota podniosła się nad prawdziwą wartość nietylko w Anglii, ale w całey Europie. Zaprzeczał daley, ażeby pomnożenie biletow bankowych było przyczyną zdrożenia żywności; bank nie wydał iak za 20 milionow biletow, które maią hypotekę i mogą bydź w pół godziny wypła-

*w publiczności przez nayulubieńsze widoki bliskiey woyny z Rossyą, chcą wzniecić, nie byłaby zupełną, gdyby coś na pociechę kupcow Londyńskich nie powiedzieli. Powiadaią, iż oddane im zostaną Teneryffskie okręty, których za swoią własność uznać niechcieli i ładunek ich za neutralną własność podali. Jeżeli Londyńscy kupcy nie maią innych pieniędzy do zapłacenia swych wexlow, iak tylko te, które za ten ładunek wziąść maią, tedy litować się bardzo potrzeba nad ich korrespondentami.*

(*) Przypisek Monitora. *Ostatni paragraf tego doniesienia iest prawdziwy. Gotenburg i morze Baltyckie będą dla Anglikow zamknięte. — Do Jahde i Emsy przybyły Francuzkie floty. Batterye, liczne oddziały woysk i celników Francuzkich strzegą brzegow Hollenderskich i Niemieckich aż do morza Baltyckiego. Magazyny na wyspie Helgoland, w których przeszło za 200 milionow znayduie się towarow, nie znayduią nigdzie odbytu. Co się nie zepsuie, potrzeba będzie nazad do Anglii przewieźć. Dla odurzenia iednak ludu, wymyślaią nowiny, które mu miłemi bydź mogą; wystawiaią mu ląd w płomieniach i krwią oblany. Ubolewamy nad Angliią, bo łącznie cieszy się naywiększą spokoynością i ta nie będzie przerwaną.*

cone. Summa zas biletow prowincyonalnych bankow iest 30 milionow, i te są właściwą przyczyną tegości potrzeb.

Z Plimutu donoszą pod 18 Września, iż dwoch posłańcow stanu d. 16 i 17 popłynęło stamtąd z pismami do P. Mackenzie do Morlaix.

Jenerał Lacy przedsięwziął z Kadyxu wyprawę do Moquer.

Gazeta dworska pod 18 b. m. zawiera następuiący wypis z urzędowego rapportu Lorda Wellington z główney kwatery Celeriko d. 29 Sierpnia:

" Nieprzyiaciel rozpoczął d. 26 swoy ogień przeciw Almeidzie, i z żalem muszę donieść, iż w nocy z 27go był iuż panem tego miasta. Nie mam dokładney wiadomości o przyczynie oddania się. Przednie nasze straże słyszały łoskot wybuchnienia, i postrzegłem w poniedziałek, iż wieża kościelna i wiele dachow były poobalane. Miałem z rządcą telegraficzny związek, ale nieszczęściem mgła w niedzielę i poniedziałek nie dozwoliły widzieć znakow. Gdy przeczyściło się niebo w poniedziałek dostrzeżono, iż rządca układa się z nieprzyiacielem. Jak tylko dowiedziałem się z pewnością o wzięciu tey twierdzy, rozkazałem wycofać się woysku do doliny Mondego, postawszy iedną dywizyą ku Gwarda i straże ku nie zostawiwszy w Alwerka. Nieprzyiaciel uderzył wczoray lubo nie natarczywie po dwa razy na przednie nasze straże. Po południu zmusił iednak Jenerała Cotton do cofnienia swych straży i do postawienia ich z tey strony Traxedas. Kapitan Lygon od 16go dragonii pułku został z rane raniony, a po południu 2 żołnierzy od Królewskiey dragonii. Drugi korpus pod Jenerałem Regnier nie uczynił od ostatniego moiego listu żadnego ważnego poruszenia. Patrol iednak należący do tego korpusu napotkany od szwadronu dragonii i od kompanii 4go Portugalskiego pułku pod dowodztwem Kapitana Whitte z korpusu Jenerała Hill zabrany w niewolą został, wyiąwszy kapitana. W Estramadurze nie zaszło nic ważnego."

W przyszłym tygodniu popłynie stąd korpus Angielskiego woyska do Koruny.

Z Bombaiu nadeszła pod d. 14 Kwietnia następuiąca wiadomość: "Z Rangoon odebraliśmy tu doniesienie, iż 30 tysiączne woysko Burmuha zdobyło wyspę Junk-Ceylon i wszystkich mieszkańcow iako niewolnikow do Peyu odesłało. Siamesowie zbieraią iednak woysko, iak się dowiaduiemy, dla odzyskania tey wyspy."

Wszystkie stoiące w porcie Plimutskim gotowe do wyyścia pod żagle okręty, odebrały rozkaz opatrzenia się w żywność na 5 miesięcy.

W Portsmut zebrać się ma niezwłocznie 10 000 woyska, które posłane do Portugalii zostanie dla zmocnienia woyska Wellingtona.

W nadeszłych tu Hiszpańskich gazetach znayduie się następuiące pismo Margrabi Wellesley do Jenerała brygadyera Layard:

*Na ulicy Downik d.* 29 *Lipca* 1810.

"Mci Panie! List WPana z dołączonemi papierami doszedł tu i Królowi przełożony został. J. K. Mość rozkazał mi oświadczyć WPanu iego ukontentowanie, iż posłałeś swoiego Adjutanta, Kapitana Kelly, do Anglii z oznaymieniem o zaszłych zdarzeniach w prowincyi Venezuela. Zdaie mi się nader ważną bydź rzeczą, ażeby Kapitan Kelly powrócił iak nayśpieśniey do Kurasao i doniosł iak WPanu sobie masz stosownie iak wyrażonych w liście WPana okoliczności w imieniu J. K. Mci postąpić. Póki Hiszpania

bronić się będą, poczytuie J. K. Mość za swoią powinność opierać się każdemu środkowi, który zmierzały do odłączenia Amerykańskich prowincyy od macierzyńskiego kraiu, ponieważ J. K. Mość pragnie rowuie, iak wszyscy Hiszpanie całości Monarchii. Lecz ieżeli państwo Hiszpańskie w Europie całe podbite zostanie, J. K. Mość widziec się będzie obowiązany dać prowincyom Amerykańskiem wszelką pomoc, iakiey tylko niepodległość i zapewnienie przytułku dla Hiszpanów, którzy się nie poddadzą, wymagać może. Daiąc Król nie boiętnie poznać swoie pobudki, oświadcza oraz, iż nie ma naymnieyszego zamysłu-n bycia iakowych dla siebie kraiow. Spodziewa się zatem, iż mieszkańcy prowincyi Karakas zechcą, iako istotna część Monarchii, powrocić do związkow z Hiszpanią.„

Lord Wellington wydał pod d. 4 Sierpnia odezwę do Portugalczykow, w którey wyraża, iż woysko iego starać się będzie o bronić znaczney części kraiu; ale Portugalczykowie muszą go przyzwoicie wspierać, rzeczy swoie &c. odesłać. Wszyscy urzędnicy, którzy po odebraniu roskazu od officerow do opuszczenia miast lub wsiow, pozostaną w nich, będą iako zdraycy uważanemi i karanemi.

Z Faktoryi Chińskiey nadeszła wiadomość, iż zatargi między nią i rządem Chińskim zupełnie zagodzone zostały i handel iak dawniey iest przywrocony.

W Flesindze postrzeżono poruszenia, które domyślać się każą, iż tamteysza flota za pierwszą sposobnością na morze wyydzie. Sądzą, iż przeznaczeniem iey będzie zachodnia Indya.

Że z Dunow wypłynie wyprawa lub iuż wypłynęła nie podpada żadney wątpliwości; lecz mieysce iey przeznaczenia rożnie podaią. Niektórzy utrzymuią, iż będzie czynić dywersyą około Koruny; inni, że tylko dowiezie posiłki Lordowi Wellington; inni nareszcie, że iest na Baltyckie morze przeznaczona.

*Z Berna d. 26. Września.*

*( Z Gazety Hamburskiey. )*

Senator Lucyan Bonaparte, wyraża gazeta tuteysza, popłynął d. 14 Lipca na Amerykańskiey fregacie z Civitavechia z swoią małżonką, dziećmi i większą częścią wspaniałego swoiego zbioru kunsztow do półnecney Ameryki. Część wspomnionego zbioru znayduie się ieszcze w Civitavechia.

Dla Cesarzowey Józefy naiął iey Marszałek, P. Portales, w Neufszatel mieszkanie.

*Z Monachium d. 30. Września.*

Do uroczystości zaślubin Następcy tronu czynią tu nadzwyczay wielkie przygotowania. Uczty zaczną się d. 12 i trwać będą do 15 Października. Na placu Maxymiliana Józefa dany będzie wielki faierwerk, a w Nimfenburgu cały zamek i ogrod będzie wspaniale oświecony.

Z Królewsko-Bawarskiey rządowey gazety rozchodzi się teraz 16,000 exemplarzow.

Po ustąpieniu połudnowego Tyrolu do królestwa Włoskiego i kilku powiatow w Frankonii, iako to Martstoft i Markbreit nad Menem do W. Xięstwa Wircburskiego, utraciła Bawarya prawie wszystkie winnice; bo pozostałe tu i owdzie nad Dunaiem nie wiele znaczą. Lecz zyskała zato na kopalniach solnych przez nabycie Salzburga. Kopalnie kruszcowe w tym kraiu są także nie mało znaczące. Czasami bito rocznie po 40 do 50,000 czer. zł. z złota wydobywanego w okolicy Gastein. Zaokrąglenie Bawaryi iest teraz bardzo piękne.

# DODATEK

## DO № 84.

# GAZETY KRAKOWSKIEY

W Niedzielę Dnia 21. Października 1810.


*Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu W pałacu Naszym w Dreźnie dnia 1 miesiąca Października 1810.*

FRYDERYK AUGUST,

Z Bożey łaski Król Saski, Xiążę Warszawski, &c. &c.

Gdy Nam przedstawione zostało, iż moneta miedziana Austryacka do tego stopnia dyskredytu przyszła w nowych Departamentach, że stąd niedogodność przykra i szkody dla mieszkańcow tych Departamentow wynikaią, a chcąc temu zaradzić, postanowiliśmy i postanawiamy:

Art. 1. Moneta miedziana Austryacka może bydź przyymowana za wszystkie podatki w ich zupełności, wyłączaiąc tylko ofiarę i opłatę cła, które podług ustaw dotąd trwaiących oddawane bydź maią.

Art. 2. Cena tey monety miedzianey, podług ktorey ona do kass publicznych przyymowaną, i z nich wydawaną będzie, iest następniąca:

Sztuka trzydzieści graycarow, po groszy trzy. — Piętnaście graycarow po groszy dwa. — Sześć graycarow, po groszy dwa. — Trzy graycarow, po groszy ieden i pół. — Jeden graycar, po groszu iednym. — Trzy groszowe, po groszu iednym.

Uskutecznienie i ogłoszenie niniejszego Dekretu, Ministrowi Naszemu Skarbu polecamy.

(Pod.) *Fryderyk August.*

(L.S.) przez Króla

Zgodno z oryg. *Minister Sekretarz Stanu*
*Prezes Rady i Ministrow* *Stanisław Breza.*
*S. Potocki.* Zgodno z orygin.
*Sekretarz Rady Ministrow i Rady Stanu* *Minister Sekr. Stanu*
(Pod.) *Stan. Breza.*
*Stan. Grabowski.* Zgodno z orygin.
*J. Czyżewski, S. J.M. S.*

---

Nayiaśnieyszy Pan, stosownie do wyroku swego pod dniem 24 Lutego r. b. mianować raczył Senatorem Biskupem Chełmskim obrzędu Grecko-Uniackiego JX. Ferdynanda Ciechanowskiego, Prowincyała zakonu XX. Bazylianow, z powszechnym ukontentowaniem duchowieństwa i obywatelow, którym zasługi iego oddawna są znaiome. Udał się on iuż do Lwowa wezwany od Metropolity swego obrządku dla odebrania Konsekracyi, i w krotce obeymie rządy swey Dyecezyi, liczącey przeszło 200 kościołow parafialnych.

---

Dzień 14ty b. m. dwoiakim wielkim wypadkiem politycznym na zawsze w dzieiach naszych pamiętny, bo raz przynoszący, przez zwycięztwo Francuzow pod Jena, początek odrodzenia się naszego, pod naswiskiem Xięstwa Warszawskiego, a drugi raz przez traktat Wiedeński tegoż dnia zawarty, przyłączaiący do Xięstwa znaczną część Galicyi, obchodził JO. Xiąże Wódz naczelny z woyskiem w stolicy stoiącym przez wielkie obroty woienne na rozległych błoniach między Czerniakowem i Willanowem, w bliskości których połowa prawie ludności stolicy zebrała się dla przypatrzenia tymże obrotom. Obchód dnia tego pamiętnego zapowiedział Xiąże wódz woysku przez poniższy rozkaz dzienny, które w naypięknieyszey postawie na wyznaczonym mieyscu o 1szey z południa stanęło, straże zaś główne w mieście gwardya narodowa tymczasem objęła. Po rozmaitych kilkogodzinnych obrotach z ogniem iazdy, złozoney z Ułanów pułku 15go, i kiryssyerów, artylleryi konney i pieszey, uczniów szkoły artylleryczney, i trzech pułków piechoty 2go, 6go, i 8go, ciągnęło całe to woysko przed Xięciem wykrzykuiąc: Niech żyie Cesarz Francuzów nasz Wskrzesiciel! Niech żyie Król! — O godzinie 7mey wieczorem był u Xięcia obiad dla woyskowych na 200 osób.— Mieszkańcy stolicy chcąc się stać uczestnikami obchodu tey miłey dla każdego Polaka rocznicy, za zmierzchnieniem się przody domów swoich oświecili. Wszystkie także gmachy publiczne były oświecone.

*Woysko Polskie — w Kwaterze głowney w Warszawie d. 14 Października 1810 r.*

SZTAB JENERALNY.

Rozkaz Dzienny.

Zołnierze! zaiaśniał znowu ten dzień, w którym, przez iedno z nayświętnieyszych zwycięztw, 3ci korpus Francuski toruiąc Królowi drogę do oyczystego bytu, otworzył wam pole do honoru, i sławy. Pierwsze wasze w nim kroki dawały poznać, że doydziecie celu: umieszczeni późniey w rzędzie okrytych laurami świata woiowników, którzy 14ty Października krwią swoią w księdze wieczney zapisali pamięci, widzieliście naуczycieli waszych, uznać was za godnych siebie towarzyszów broni, i rokować wam, że obok nich w dzieiach narodów zaymiecie mieysce.

Za naypierwszą podaną sobie porą, waleczność wasza sprawiła potrzebne wzorów waszych wróżby, a iedna kampania dostateczną wam była, żeby opłacić w części dług winney Wskrzesicielowi Oyczyzny wdzięczności, usprawiedliwić zaufanie dobrego Króla i okazać, że nawykłe przez Przodkow imie zwycięzcy, ieszcze Polakowi przystoi.

Oddaleni od braci, którzy dziś święcą pamięć nabytey chwały; od Rycerza, który dowodząc niemi z chlubą was pomiędzy waleczne swoie liczył rzęty, czyliż możemy uż lepiey dzień tak przyiemney dla serc naszych rocznicy, iak poświęcaiąc go ćwiczeniom, które do zwycięztw prowadzą? — Zołnierze odwagi nikt was uczyć niezdoła. Coż dla was będzie niepodobnego, kiedy łącząc z nią doskonałość w szlachetnym bohaterow rzemiośle, celować nią inne będziecie narody, tak iak im w boiu za przykład służyć możecie!

(Podp.) *Jozef Xżę Poniatowski.*

Zgodno z oryginałem: Jenerał Dywizyi Szef Sztabu jeneralnego. *Fiszer.*

**Z** *Puerto de Santa Maria d. 9. Sierpnia.*

Następuiący czyn junty rokoszan w na wyspie Leon obruszył nie tylko tuteyszych mieszkańcow, ale wszystkich patryotow *Hiszpańskich*. Wczoray 5 liniowych okrętów

Hiszpańskich i iedna fregata podniosły przed Kadyxem kotwice i pod strażą 3 woiennych okrętow Angielskich zaprowadzone zostały do Gibraltaru. Posłano ie tam zapewne, aby się złączyły z 3 innemi woiennemi Hiszpańskiemi okrętami, które Anglicy wyprowadzili z Kartageny pod pozorem zaprowadzenia ich do Kadyxu; ale gdy przed Gibraltar przybyły rozkazano ich dowodzcom tam zawinąć.

*Z Panczony d. 27. Września.*

*( Z Gazety Prezburskiey. )*

Jak dowaduiemy się z Belgradu Serwianie znayduią się dosyć w złem położeniu, chociaż znayduie się przy nich 8 do 10,000 Rossyanow. Woysko Tureckie odbiera prawie co dzień posiłki. D. 18 i 22 b. m, zaszły dwie żywe potyczki. W pierwszey połączeni Serwianie i Rossyanie odnieśli nieiakie korzyści; w drugiey zostali z stanowisk Jakoba, Hurwingrad i Gruszewac wypartemi, i za wielką odnogę tak zwaney Serwiyskiey Morawy przepędzonemi.

Co do działań głownego woyska Rossyyskiego, mamy dosyć pewne doniesienia, iż ostatnia bitwa nie była tyle stanowiąca, ile tu w początkach mniemano.

Ogłoszone niedawno w Belgradzie doniesienia o zwycięztwach były więcey pozorne, anizeli rzetelne, dla ożywienia nadziei Serwianow.

*Dnia 1 Października.* Widać, iż Porta chce koniecznie podbić Serwianow; d. 26 p. m. zaszła znowu między woyskiem Tureckim, Serwianami i Rossyanami żywa potyczka. Turcy około 40 tysięcy liczni chcieli szturmem opanować na tey tu stronie rzeki Morawy będący oboz Serwianow; lecz ciągły kartaczowy ogień Rossyyskiey artyleryi i odwaga Serwianow przymusiły ich do ustępu. Tegoż wieczora nad wszelkie spodziewania zwinęli Turcy swoy oboz, nie będąc w cale do tego przymuszonemi. Domyslaią się zatem, iż Turecki oręż będzie z inney strony szczęścia probował.

D. 27 Września Turcy z Bośnii przebyli także w 4 mieyscach Dzwinę i stanęli niedaleko Szabaczu i Wailowa. Wezyr i naczelnik Tureckiego woyska z Nissy i Trawnika zakupił w Cesarskim kraiu na przypadek posuwania się naprzod wiele żywności.

---

D. 12 Października 1810 zszedł z tego świata Piotr Parisot, liczący 66 lat wieku swego. Familiia, przyiaciele i ludzkość utracaią w nim nader wiele. Zasłużył on niemylnie na pamięć serc prawych; dowiodł bowiem przez nieprzerwany ciąg życia moralnego, że w każdym stanie można bydź szanownym i poważanym człowiekiem. Cnotliwe czyny pokrywał taką skromnością, iż zdawało się: że sam przed sobą chce zataić dobroczynność swoią. Iie okazywał się zawsze patryotą dla narodu. w którym zamieszkał, wiadomo z bliska znaiącem go osobom, iż żadna zmiana rządow, żadna przemoc obca nie zdołała nigdy w nim stłumić przywiązania do oyczyzny naszey. Dom Jego był iedynie przebytkiem Polakow, chociaż pod obcem panowaniem. Słowem ś. p. Piotra Parisot imie nie zaymie sobą okazałości kronik; lecz historya ludzi znakomitych cnotami prywatnemi chlubić się będzie Nim, iako iednym z wzorow nayp ięknicy zdobionych towarzystwo ludzkie.

---

## DONIESIENIA.

W dniu 20tym Października r. b. Szkoły początkowe w Tyńcu stosownie do przepisow teraźnieyszych rozpoczynaią się, co zgromadzenie klasztoru Tynieskiego do wiadomości Rodzicow ninieyszym podaie.

Kamienica w rynku Krakowskim pod Nrm. 493. Dworek nad Wisłą murowany pod Nrm. 215. Ogrod za Kapucynami z drzewami owocowemi przednich gatunkow pod Nrm. 123. Te wszystkie realności są do sprzedania, o których cenie można się dowiedzieć u dziedzica mieszkającego pod Nrm. 393.

Przes Trybunału Cywilnego I. Instancyi Departamentu Krakowskiego. Stosowaie do Reskryptu JW. Ministra Sprawiedliwości pod d. 6 Września r. b. do liczby 9900 wydanego, do wiadomości podaie: iż Urzędy Notaryuszow w Powiatach Krzeszowskim, Miechowskim, Szkalmierskim, Szydłowskim, Lelowskim, Pileckim, Hendowskim są wakuiące, i że w każdym z tych powiatow procz Notaryuszow iuż ustanowionych, ieszcze nominowanym będzie który razem przy dawnych aktach pozostanie i sprawować będzie Urząd Konserwatora Powiatowego, a to za złożoną dostateczną kaucyą 10,000 zł. pol. — A zatem ci, ktorzy potrzebne przymioty posiadaią i wyżey wyrażoną kaucyą lub w gotowiznie lub hypotekalną opatrzeni będą wzywaią się, aby w przeciągu miesiąca proźby swoie z dowodami swey zdatności do Trybunału Iszey Instancyi Departamentu Krakowskiego podać nieomieszkali.

Dan w Krakowie dnia 22 Września 1810 roku.

*Jozef Nikorowicz.*

*Matakiewicz.*

Sąd Kryminalny Podsędkowski Bialski podaie do publiczney wiadomości i ostrożności, iż z bandy przyaresztowanych w Sądzie Podsędkowskim Bialskim, złoczyńcow o występek zaboystwa i rozboiu obwinionych, czterech ieszcze hultaiow zbiegłych i włoczących się po kraiu znayduie ktorzy dotąd schwytanemi i wyśledzonemi nie są, iako to: *Pierwszy* zowie się Stefan Litwin Moskal średniego wzrostu, ciemnych włosow, chudy, cienki, nosa pociągłego, na lewey stronie twarzy od nosa krysa, lat 30 maiący, nosi sukmanę siwą, spodnie z obrusa prostego zrobione, w kareluszu, nogi ma krzywe. *Drugi* Iwan, niewiadomy z nazwiska, Rusin, lat takoż około 30 maiący, czarnych włosow, twarz czarna okrągła z cyganowaty, nosi sukmanę siwą, czapkę z prostym czarnym baranem, spodnie z płótna zgrzebnego, ten był w Parczewie aresztowanym i z aresztu uciekł. *Trzeci* Klim Tymowty, wzrostu wysokiego, włosow czarnych, pleczysty gruby w sobie, nosa pociągłego długiego, lat mógł mieć 35, rodem z miasta Przyłuck, z kordonu Rossyyskiego. *Czwarty* Iwan Terpinczuk, Moskal, wzrostu wysokiego, twarzy okrągłey, włosow rudych, chudy, cienki, nosa krótkiego do góry zadartego, nie miał żadnego znaku na twarzy, lat mógł mieć 27. Ci dwa ostatni byli dezerterami woyska Rossyyskiego, mieli mundury granatowe z obszlegami białemi, guziki żółte. Wzywa zatem wszystkie władze cywilne i woyskowe, ażeby tychże publiczności i kraiowi niebezpiecznych ludzi nayusilniey śledzić, przytrzymać, i pod ścisłą strażą do Sądu Kryminalnego Podsędkowskiego do Biały przystawić starali się.

W Biały dnia 14 Września 1810.

*J. Kostecki, Podsędek Kryminalny.*

Stanisław Pawlikowski rodem z Białego Dunaia ma lat 27, Religii katolickiey stanu wolnego, sposób do życia iako Pisarz dzienny przy kassie powiatowey Lubelskiey, zbiegł z aresztu Sądu Podsędkowskiego kryminalnego Lubelskiego, iest wzrostu słusznego, twarzy okrągłey, oczow niebieskich, włosow ciemnych, ma na sobie surdut piaskowy, spodnie nankinowe, kamizelkę materyalną, chustkę czarną na szyi, koszulę i boty. O wielorakie występku kradzieży oskarżony, schwytany, ma bydź do nayblizszey zwierzchności dla dalszego do Lublina przesłania oddany.

Z Dyrekcyi Policyi w mieście Krakowie d. 15go Październik 1810.

*Mieroszewski.*